

Forskarutbildningskurs:
Att skriva vetenskapliga artiklar

Thomas Jordan

Occasional Papers 1996:7

Kulturgeografiska institutionen

Handelshögskolan
vid
GÖTEBORGS UNIVERSITET

Forskarutbildningskurs: Att skriva vetenskapliga artiklar

Inledning

Under läsåret 1994/95 genomfördes för första gången vid Kulturgeografiska institutionen, Göteborgs Universitet, forskarutbildningskursen *Att skriva vetenskapliga artiklar* (5 poäng). Då detta försök slog väl ut, och då den uppläggnings som användes borde kunna fungera på ett meningsfullt sätt inom många olika akademiska discipliner, tyckte jag det var en god idé att dokumentera kursuppläggningsen. På följande sidor beskrivs hur vår kurs lades upp, tillsammans med kommentarer om vad som kan förbättras i framtida kurser. Jag bifogar också lätt omarbetade versioner av några papper kursdeltagarna fick, i syfte att underlätta för kollegor som tar på sig ansvaret att leda en liknande kurs.

Bakgrund

Vid min institution saknas en etablerad tradition av att se publiceringen av artiklar i internationella tidskrifter som en huvuduppgift för forskarna. De flesta forskningsresultaten publiceras, med några betydande undantag, i institutionens egna skriftserier. Detta innebär att de dels är relativt svårtillgängliga, dels att enskilda forskare inte tvingas konfrontera sina resultat med utomstående (internationella) bedömares kriterier på god vetenskap. Med denna utgångspunkt fanns det två motiv att föra in artikelskrivande i forskarutbildningen. Det första var att bidra till att publicering i internationella tidskrifter utvecklas till en del av institutionskulturen på sikt. Det andra motivet var att erbjuda ett tillfälle att utveckla rent hantverksmässiga färdigheter i artikelskrivande.

Idén till kursen kom från den Kulturgeografiska institutionen i Stockholm, där en kurs i artikelskrivande hölls läsåret 1993/94. En av Göteborgsinstitutionens forskare, Claes Göran Alvstam, inbjöds som gästföreläsare på kursen, i sin egenskap av redaktör för *Geografiska Annaler*. Idén tog han med sig till Göteborg, där undertecknad fick ansvaret för att hålla en liknande kurs. Den allmänna uppläggningsen tog vi över från kursen i Stockholm (tack för generöst bistånd!), men kompletterade den med en *aktionsinlärningsmodell* som en annan av institutionens forskare, Kajsa Ellegård, stött på (se vidare nedan).

En uttrycklig utgångspunkt för kursen var att den varken skulle handla om formalia (som man bör kunna redan, som doktorand) eller om sak-

innehåll, vare sig av empiriskt, metodologiskt, teoretiskt eller metateoretiskt slag. Kursen skulle helt fokuseras på skrivandets hantverk. Som tur är finns det en bra bok med denna riktning som kan tjäna som en utgångspunkt: Arne Jarricks och Olle Josephsons *Från tanke till text* (Studentlitteratur).

Elva doktorander anmälde sitt intresse för att delta i kursen, varav en hoppade av på ett tidigt stadium. Doktorandernas intresseområden skilde sig starkt åt, t.ex. studerade en av deltagarna användningen av kommunikationsteknologier i svenska småföretag, medan en annan skrev om de utländska direktinvesteringarnas regionala fördelning i Vietnam.

Kursuppläggning

Kursen bestod av tre faser. Den första fasen (19/9-7/11) bestod i en serie inledande seminarier, delvis med inbjudna språkvetare. Här diskuterades bl.a. varför man skriver artiklar, vad som karakteriserar en bra vetenskaplig artikel, vanliga misstag, samt hur tidskriftsredaktörer tänker och arbetar. Den andra fasen (7/11-30/1) bestod i kursdeltagarnas självständiga artikel-skrivande. Under den tredje fasen (30/1-20/3) behandlades manuskripten dels av deltagarna själva i aktionsinlärningsgrupper, dels i en simulerad redaktionell procedur med referenter.

En av de utgångspunkter som lånades med från Stockholmskursen var att de förutbestämda datumen för manusstopp skulle vara ovillkorliga. För sent inlämnade manus skulle inte accepteras. Det fanns alltså ingen möjlighet att dra ut på examinationen. Missade man ett datum var man ute ur systemet, och kunde inte få poäng på kursen.

Inriktningen på skrivandets hantverk innebar att så lite tid som möjligt skulle avsättas för att leta ämne, samt samla och tolka material. I idealfallet skulle kursdeltagaren redan ha resultat av sina forskningsmödor, lämpliga för en artikel, liggande. Jag trodde själv att detta innebar att kursen inte skulle vara så lämpad för nyblivna doktorander. Detta antagande kom dock att visa sig felaktigt (se nedan).

Examinationskrav

Största delen av examinationen på kursen bestod i att leverera en vetenskaplig artikel i ett acceptabelt skick. Detta räckte dock inte för att bli godkänd, utan examinationen var indelad i inte mindre än sju olika delar, varav sex hade fasta inlämningsdatum.

Den *första* deluppgiften utgjordes av en mindre inlämningsuppgift kring boken *Från Tanke till Text*. För att garantera att boken verkligen lästes, begärde jag helt enkelt att få 1-2 sidor om vad resp. deltagare per-

sonligen tyckte var mest givande vid läsningen av boken. Här gjorde jag misstaget att *inte* specificera ett fast inlämningsdatum, med påföljd att flera läste boken långt efter det att slutmanuset till artikeln var inlämnat.

Den *andra* deluppgiften bestod av av inlämningen av ett 2-sidors synopsis av den tilltänkta artikeln senast 17/10. Denna uppgift tjänade två syften. Dels tvingade den deltagarna att snabbt konkretisera sina projekt, en absolut nödvändighet för att klara kursen, dels användes dessa synopsis som råmaterial för ett seminarium kring språkfrågor (se nedan). Nio av de tio kursdeltagare som börjat kursen gjorde detta (den tionde skulle föda barn under våren, och insåg att det inte skulle gå att fullfölja kursen).

Den *tredje* deluppgiften bestod i att lämna in ett råmanus till en artikel senast 30/1. Sex av kursdeltagarna gjorde detta, medan tre hade avbrutit artikelskrivandet på ett tidigt stadium för att de var alltför upptagna av andra projekt.

De *fjärde* och *femte* deluppgifterna var direkt kopplade till aktionsinlärningsprocessen, som beskrivs nedan. Dels skulle var och en svara skriftligt på åtta frågor om den egna artikeln (också 30/1), dels skulle skriftliga diskussionsprotokoll från aktionsinlärningsgrupperna lämnas in (13/2).

Den *sjätte* deluppgiften bestod i att avge ett referentomdöme om en annan kursdeltagares manus (16/2).

Den *sjunde* deluppgiften bestod i att lämna in ett omarbetat slutmanus den 13/3. Detta visade sig vara för kort tid, så sista inlämningsdatum sattes på allmän begäran till 20/3. Alla sex som lämnat in råmanus tog sig också igenom de påföljande deluppgifterna.

I efterhand visade det sig dock att det hade varit lämpligt att ha ytterligare en omgång med omarbetning av manuskripten, åtminstone att hota med för de som slarvat med slutredigeringen.

Samtliga examinationskrav måste vara uppfyllda (vid de angivna datumen) för godkänt på kursen.

Den första fasens innehåll

Den första fasen av kursen bestod i sex seminarier. Vi träffades en gång i veckan, och avsatte 2-3 timmar per gång. Kursens budget var 5.000 kr (exkl. min undervisning inom tjänst), vilket tillät oss att bjuda in betalda gäster vid två tillfällen.

Vid det första tillfället introducerades kursens syfte och allmänna uppläggning (schema, innehåll, litteratur, examinationskrav). Därefter dök vi rakt in i några fundamentala frågor. Kursdeltagarna ställdes inför problemet att definiera "Den Goda Artikeln", d.v.s vilka egenskaper hos en

vetenskaplig artikel som ger upphov till "kvalitet" (jmf. Pirsigs *Zen och konsten att sköta en motorcykel*). Gemensamt kom vi fram till en rad kriterier, och fick därigenom en god utgångspunkt för att diskutera vad som skiljer vetenskapligt skrivande från skönlitterärt eller journalistiskt. Inte minst viktigt var förstås att ta upp frågan om i vilken grad man tillägnar sig ett visst sätt att skriva för att ge intryck av auktoritet och precision, och därmed försöka placera sig över de som inte behärskar ett formaliserat språkbruk. En annan fråga som gruppen ställdes inför var *varför* man skriver egentligen. Drivs man av myten om sanningen, vill man göra karriär, vill man bidra till en bättre värld, vill man försörja sin familj, etc.?

Slutligen hann vi med att göra en översikt över olika slag av vetenskapliga artiklar, t.ex. redogörelse för empiriska resultat, bidrag till teoriutveckling, metoddiskussioner, metateoretiska analyser, "state-of-the-art"-översikter, debattartiklar och recensioner.

Vid det andra tillfället hade vi förmånen att gratis kunna anlita en livslevande redaktör för en ansedd tidskrift inom vårt eget fält. Claes Göran Alvstam, nu professor vid vår egen institution, använde sina erfarenheter som redaktör för *Geografiska Annaler* för att ge kursdeltagarna en inblick i hur akademiska tidskrifter fungerar. Claes tog bland annat upp den inofficiella ranking som finns av tidskrifter inom den egna disciplinen, och de olika inriktningar enskilda tidskrifter utvecklat. Redaktörens roll för tidskriftens utveckling togs upp, och vi fick vissa vetenskaps sociologiska inblickar i relationerna mellan redaktörer, etablerade forskare och hugade artikelförfattare.

Den tredje gången vi träffades fick var och en av kursdeltagarna presentera sina tilltänkta artikelprojekt. De hade dessutom i förväg fått i uppdrag att se sig om efter en lämplig tidskrift att publicera artikeln i, samt förbereda en presentation av denna tidskrift för övriga kursdeltagare. Det senare inslaget fungerade inte riktigt som tänkt, mest beroende på att instruktionerna inte varit tillräckligt tydliga. Ventileringen av de ännu rätt lösa planerna gav upphov till en rad förslag om inriktning, lämpliga tidskrifter, alternativa källor, etc. Inför nästa omgång kommer jag att vara mer specifik när det gäller uppgiften att söka efter lämpliga tidskrifter. Många doktorander har bara en vag bild av vilka tidskrifter som finns inom fältet, vilken inriktning och läsekrets de har, o.s.v.

Det fjärde tillfället ägnades åt våra problem med att få till en anständig engelska i våra alster. Rhonwen Törnqvist från Engelska institutionen var gästföreläsare med stor erfarenhet av liknande kurser vid Chalmers. På tre timmar kan man naturligtvis inte åstadkomma en avgörande förbättring av språkfärdigheter, men man kan skapa ett problemmedvetande samt peka ut några av de vanliga fel svenskar gör när de skriver på engelska. Detta gjorde Rhonwen bl.a. med hjälp av talrika exempel från artiklar skrivna inom ramen för kurser hon hållit. Rhonwen gav också en del tips om hjälpmedel,

t.ex. bra lexikon.

Inför det femte tillfället hade vissa förberedelser gjorts. En vecka i förväg hade kursdeltagarna lämnat in ett 2-sidors artikelsynopsis på svenska, som jag direkt vidarebefordrat till vår andra gäst, Aina Lundqvist från Institutionen för Svenska Språket. Aina hade gått igenom dessa, och plockat ut en rad exempel på svårbegripliga meningskonstruktioner, stilgrodor och grammatikaliska knepigheter. Aina knöt an till en del av de frågor vi inlett kursen med, t.ex. språkets utveckling och funktion. Vi kunde därför fortsätta diskutera varför vissa stilkonventioner utvecklas, och hur vi själva väljer att förhålla oss till dem. Genom anknytningen till formuleringar vi själva hade skrivit fick diskussionen av grammatik och stil en stark personlig närhet.

Kursens första fas avslutades med ett seminarium som framför allt ägnades åt att presentera och diskutera det arbetssätt som skulle användas under resten av kursen (se vidare nedan).

Den första delen av kursen fungerade bra, framför allt för att vi hade turen att kunna bjuda in tre kompetenta gästföreläsare. Det idealiska vore att en språkvetare höll i hela kursen, så att man löpande kunde bearbeta egna texter under sakkunnigt överinseende. För de flesta institutioner skulle detta dock bli alltför dyrt, och man får nöja sig med en mindre insats av språkexperter.

Som läsaren kanske noterat fanns ingen direkt seminariebehandling eller föreläsning kring boken *Från Tanke till Text*, även om Aina refererade till den ibland. I efterhand tycker jag inte heller att det var direkt nödvändigt. Däremot borde jag krävt att inlämningsuppgiften kring boken skulle varit inlämnad senast vid första fasens avslutning.

Aktionsinlärning

Den modell som användes under kursens tredje fas hämtades till stor del från artikeln *Write Right First Time* av Robert Brown (*Literati Newslinje, Special Issue for Authors and Editors 1994/1995*). Brown presenterar i artikeln en metod för att använda *Total Quality Management* i skrivprocessen. Huvudtanken i metoden är att författaren ska kunna få feedback i konstruktiva former på ett tidigt stadium i skrivprocessen. Detta åstadkoms genom att bilda aktionsinlärningsgrupper. En sådan grupp fyller en annan och kompletterande funktion i förhållande till sakkunniga artikelreferenter. Gruppen består av vänner/kollegor som med fördel *inte* är specialister på samma område.

Gruppens sammansättning. Den idealiska gruppen består av fem deltagare. Det är tillräckligt många för att ge olika infallsvinklar, men inte så

många att var och en inte kan tala till punkt. Om möjligt bör gruppen vara så heterogen som möjligt vad gäller inriktning, kön och erfarenhet.

Ordförande. En av gruppdeltagarna, helst en med relativt stor erfarenhet, utses till ordförande. Denne har följande uppgifter:

a) Att se till att diskussionen handlar om hur författaren förmedlar sitt budskap, och inte glider in i en diskussion om sakfrågor (d.v.s. om vissa resultat eller påståenden är riktiga eller inte);

b) Att se till att gruppen verkligen tar upp det som är viktigt, och inte av falsk hänsyn undviker att sätta fingret på ömma punkter.

När ordförandens eget manus behandlas byter man lämpligen ordförande temporärt.

Protokoll. Gruppen ska själv vid varje möte utse en sekreterare. Sekreterarens uppgift är att föra ett diskussionsprotokoll, d.v.s. att i kortfattad form anteckna vilka synpunkter som förekommer, och speciellt notera vilka förslag till förändringar gruppen kommer fram till. Man kan under mötet välja att byta sekreterare när man går över från en artikel till en annan. (Detta ingår inte i Brown's modell, utan tillfördes som en del av examinationen för att fokusera gruppdeltagarnas koncentration på det väsentliga.)

Diskussionsunderlag. Förutom själva artikelmanuset ska ytterligare ett skriftligt underlag föreligga i god tid inför mötet. Varje artikelförfattare ska ge skriftliga svar på följande frågor:

1. Vilka är dina tilltänkta läsare? Nämn 3-5 av dem vid namn
2. Vad har du gjort? (d.v.s. hur genomförde du din studie?) (<50 ord)
3. Varför gjorde du det? (<50 ord)
4. Vad hände? Vad upptäckte du? (<50 ord)
5. Vad innebär resultaten ur teoretisk synvinkel? (<50 ord)
6. Vad innebär resultaten ur praktisk synvinkel? (<50 ord)
7. På vilket sätt är artikelinnehållet till nytta för dina läsare? (<25 ord)
8. Vilka problem förblev olösta/återstår att undersöka? (ingen gräns)

Av dessa frågor är fråga 7 den absolut viktigaste.

Gruppens uppgift. Syftet med behandlingen av artikeln är att hjälpa författaren att *förmedla* en viss substans på ett ändamålsenligt sätt. Diskussionen ska alltså inte handla om sakfrågor, vilket är expertreferentens uppgift, utan om formen. Gruppens omedelbara uppgift är att kolla att svaren på frågorna stämmer överens med artikelns innehåll. Författarens uppgift är att bearbeta *antingen* artikeln *eller* svaret på frågorna, så att de stämmer överens med varandra.

Gruppmedlemmarnas funktion är att hjälpa författaren att skriva en bättre artikel: det gör man genom saklig och konstruktiv kritik. Gruppmedlemmarna måste alltså utforma sina synpunkter så de fungerande stödjande för författaren. När man utsätter något man själv skapat för andras granskning lämnar man ut sig själv, och är därför sårbar. Bästa resultatet uppnår

man när en konstruktiv anda av förtroende råder. Förtroende skapas inte bara för att man är "snäll." Var och en måste kunna ha förtroende för att de andra ärligt säger det de tycker innerst inne (men i skonsamma former, om det är påkallat). Förtroende uppstår inte om man misstänker att andra inte vågar uttrycka kritiska synpunkter av missriktad omtanke eller av andra skäl.

Man bör avsätta minst 1 1/2 timma per artikel, och lämna utrymme för att författaren ska hinna anteckna viktiga synpunkter.

Sammanfattning. För att aktionsinlärningsgrupperna ska fungera gäller följande riktlinjer:

- a) alla måste ha läst resp. manus i förväg.
- b) alla ska koncentrera sig på *huvuddragen* i det författaren vill förmedla.
- c) alla måste vara beredda att ställa "dumma" frågor när det är något som inte är begripligt.
- d) alla bör vara villiga att på ett konstruktivt sätt möta sin egen och andras nervositet och rädsla.
- e) alla måste vara ärliga mot sig själva när de reflekterar över sina arbeten.
- f) alla måste vara beredda att öppet diskutera de slutsatser de kommer fram till om den egna artikeln.

Den andra fasen

Under november-januari träffades vi inte alls, utan det var upp till kursdeltagarna själva att arbeta med sina artikelmanus. Den enda uppgift kursledaren hade under denna tid var att förbereda den tredje fasen. För att kunna göra det behövde jag ha en viss överblick över hur många artiklar som kunde förväntas komma in, och deras ungefärliga innehåll. Eftersom kursen hade tio deltagare, delade jag in dem i två aktionsinlärningsgrupper som var så heterogena som möjligt i sin sammansättning. Jag utsåg också en ordförande i varje grupp. Detta arbete hade jag kunnat bespara mig, eftersom fyra deltagare hoppade av. Det blev alltså bara en grupp i slutändan.

En annan del av förberedelserna inför den tredje fasen var att arrangera referentbehandling. För att efterlikna proceduren en artikel går igenom inför en publicering utsåg jag mig själv till tidskriftsredaktör, med uppgift att granska manuskript och fördela dem på lämpliga referenter. Varje artikel fick två referenter, varav den ena var en av kursdeltagarna, och den andra en av institutionens etablerade forskare. Inför den tredje fasen frågade jag alltså ett antal forskare med lämplig inriktning om de kunde tänka sig ställa upp som referenter inom kursen, vilket inte visade sig vara något problem.

Den tredje fasen

Eftersom jag själv inledde en gästforskarvistelse utomlands vid nyår måste den tredje fasen läggas upp så att den fungerade utan min fysiska närvaro.

Sista inlämningsdag för råmanus samt de skriftliga svaren på de åtta frågorna var 30/1. Kopior på dessa distribuerades till samtliga kursdeltagare, och råmanusen dessutom till de utomstående referenterna. Normalt är ju dessa procedurer dubbelt anonyma: författaren vet inte vem referenten är, och referenten vet inte vem författaren är. Detta är förstas svårt att uppnå inom en institution. Råmanusen skulle ha ett försättsblad med artikel-författare och titel. På första sidan av manuset skulle titel och tilltänkt tidskrift anges, men *inte* författarnamn. Råmanusen skulle dessutom motsvara den valda tidskriftens konventioner, som de specificerats i tidskriftens egna *Notes to authors* (detta krav var inte absolut i den första versionen).

Gruppen fick själv, under ledning av sin ordförande, komma överens om tid för behandling av manuskripten. Protokoll från mötena skulle postas till mig senast 13/2, vilket innebar en viss tidspress för läsning och behandling av manuskripten.

Dessutom hade var och en av kursdeltagarna av mig fått i uppgift att avge ett referentomdöme om ett artikelmanus senast 16/2. Detta omdöme skulle avgas i två delar, dels genom att fylla i ett frågeformulär som jag gjort efter förebild från ett par tidskrifter (bifogas), dels genom att skriva ett allmänt omdöme om artikeln i fri form på ca. 1 sida.

Aktionsinlärningsgruppen fungerade utmärkt, att döma av protokollen och av de kommentarer jag hört efteråt. Alla manuskript fick en seriös genomgång med många förslag till förbättringar. De referentkommentarer kursdeltagarna själva avgav var av varierande ambitionsnivå och kvalitet (vilket väl är ganska realistiskt). Expertreferenternas kommentarer var i flera fall ganska tuffa, men innehöll också värdefulla förslag.

Tiden för omarbetning av råmanuskripten var knappt tilltagen från början, bl.a. därför att det dröjde med en del av expertreferenternas omdömen. Sista inlämningsdatum för slutmanus sattes därför till 20/3.

Resultat

Av de sex manuskript som färdigställdes bedömer jag tre som tillräckligt bra för att kunna publiceras utan ytterligare bearbetning. De övriga tre hade goda möjligheter att bli publiceringsbara artiklar med ytterligare bearbetning. Kursen borde därför omfattat ytterligare en omgång med inlämning av manuskript, referentbehandling och anvisningar från redaktören om

ändringar.

Av de tio deltagare som började kursen var sex doktorander med ett par års forskarutbildning bakom sig, medan fyra var helt nyantagna. Av de sex som slutförde kursen tillhörde tre den senare kategorin, vilket förvånade mig en hel del. En förklaring är att de nyblivna doktoranderna dels kommer direkt från grundutbildningen där man hela tiden arbetar med examination inom vissa tidsramar, dels ännu inte förlorat respekten för forskarutbildningen, och därför håller sig till de instruktioner de får. En del av de "äldre" doktoranderna har en mer "avspänd" attityd till forskarutbildningskurser och vet att man kan göra lite som man vill.

Jag tror att kurser av detta slag kan utgöra ett mycket meningsfullt inslag i forskarutbildningen på många institutioner. Själv hade jag turen att kunna engagera två erfarna språkvetare, vilket kanske inte kan lyckas alltid. Med den metod som användes i kursen är det dock inte en absolut förutsättning att man kan få tillgång till språkexperter. Om man har gott om pengar skulle man dock kunna göra mycket mer än vad vi gjorde, t.ex. att låta språkgranska artikelmanuskripten och seminariebehandla de synpunkter som språkgranskarna har.

Det finns säkert ett stort utrymme för att göra kursuppläggnen bättre. Jag tar tacksamt emot alla förslag och tips! Om du håller en liknande kurs, skriv gärna en rad och berätta hur det gick.

Thomas Jordan

E-post: Thomas.Jordan@redcap.econ.gu.se

Adress: Handelshögskolan, Kulturgeografiska inst., Box 630, 405 30 Göteborg.

APPENDIX 1

Att skriva vetenskapliga artiklar (5 poäng)

Kursens syfte

Kursens syfte är att ge kursdeltagarna tillfälle att träna färdigheter i att skriva bra vetenskapliga artiklar. Kursen är fokuserad på skrivandets hantverk, snarare än på övergripande metodologiska och teoretiska frågeställningar. Kursens direkta mål är att varje deltagare vid kursens slut ska ha skrivit en artikel som är av tillräckligt god kvalitet för att publiceras i en vetenskaplig tidskrift.

Uppläggnig

Kursen består av tre huvudfaser. Den första fasen består i en serie seminarier där olika aspekter av skrivandets hantverk behandlas, och där deltagarna väljer ämne. Speciell tonvikt läggs vid stilfrågor, vanliga problem när svenskar skriver på engelska, vad man bör tänka på när man väljer "publik" (d.v.s. tidskrift) samt hur redaktörer arbetar. Denna del av kursen äger rum under mitten av september till början av november.

Den andra fasen består i deltagarnas självständiga arbete med artikelförfattandet.

I den tredje fasen behandlas de enskilda deltagarnas råmanuskript i två olika processer. Den första består i en aktionsinlärningsgrupp, där kursdeltagarna diskuterar varandras manuskript enligt en strukturerad arbetsmodell. Denna modell är lämplig att använda i alla sammanhang där författare vill få synpunkter på vetenskapliga manuskript. Den andra processen består i en simulerad redaktionell procedur, där varje artikelmanus utsätts för referentbedömning av två anonyma referenter, varav den ena är en kursdeltagare, den andra en erfaren forskare. Efter ytterligare omarbetning av författaren lämnas sedan ett reviderat artikelmanuskript in. Vid behov utsätts artikeln för ytterligare en referentbehandling.

Litteratur

Kursens litteratur utgörs av Arne Jarrick & Olle Josephson: *Från tanke till text*, samt Språknämndens *Skrivregler*.

Examination

Examinationen består av sju-åtta olika deluppgifter som måste fullgöras senast vid i förväg fastställda datum. Huvudexaminationen utgörs av att skriva en vetenskaplig artikel i tre-fyra faser: synopsis – utkast – manuskript (– omarbetat manuskript). Två av deluppgifterna är knutna till behandlingen av utkastet i aktionsinlärningsgrupper. Härutöver ska kursdeltagarna avge ett referentomdöme på en annan kursdeltagares utkast, samt lämna in ett kortfattat skriftligt omdöme om boken *Från Tanke till Text*.

Godkänt resultat förutsätter inlämningen i tid av en artikel som fyller rimliga krav på form och innehåll. Med 'form' menas här att författaren ska utforma artikeln så att den uppfyller de krav på typografi, källhänvisningar, lay-out, etc. som den valda tidskriften ställer. Det kommer inte att ges några möjligheter att fullfölja kursen i efterhand. Missar man ett av de fastlagda inlämningstillfällena tappar man möjligheterna att bli godkänd på kursen.

Val av ämne för artikeln

Om du är långt kommen i avhandlingsarbetet använder du lämpligen detta tillfälle att göra en artikel av ditt material. Om du inte har ett mer eller mindre välbearbetat material liggande riktar du lämpligen in dig på att skriva en slags "reviewartikel", d.v.s. gör en översikt över några aktuella trender inom ett visst forskningsfält, över teoretiska strömningar, eller liknande.

Kursstart

Kursen startar måndag 19/9 kl 15 i konferensrummet. Inför detta introduktionsmöte bör du ha ett mer eller mindre genomtänkt förslag till ämne för din artikel.

Målsättningen är att förlägga kursen till måndageftermiddagar, men vi kan bli tvungna att träffas andra dagar beroende på gästföreläsarnas restriktioner.

APPENDIX 2

Att skriva vetenskapliga artiklar

Examination

Allmänt villkor: Angivna datum är absoluta (om vi inte gemensamt ändrar dem). Om manus inte kommer in i tid innebär det att man inte kan få ut poängen av kursen. Det går alltså inte att slutföra kursen i efterhand.

1. Skriv 1-2 sidor om vad som för dig personligen var mest givande vid läsningen av *Från tanke till text*. Inlämnas senast 31/10.
2. Inlämning av 2-sidors synopsis *på svenska* 17/10. Aina Lundqvist ska använda dessa som utgångspunkt för hennes seminarium (24/10) om vetenskapligt skrivande.
3. Inlämning av råmanus senast 30/1 1995. Råmanuset ska utgöras av en färdig artikel, inkl. ev. illustrationer. Manuset måste inte nödvändigtvis i alla punkter motsvara uppställda typografiska krav. Dessa manus seminariebehandlas enligt modellen i *Write right first time*.
4. Inlämning 30/1 av skriftligt svar på de åtta frågorna om den egna artikeln, som underlag för aktionsinlärningsgruppen.
5. Protokoll från aktionsinlärningsgruppens behandling lämnas in senast 13/2.
6. Inlämning av referentkommentarer till andras manus, senast 16/2. Referentkommentarerna ska utföras i skriftlig form enligt de anvisningar som distribueras separat.
7. Inlämning av slutversion senast 20/3. Slutversionen ska uppfylla alla de formkrav den valda tidskriften ställer enligt *Notes to authors*. Om detaljerade sådana inte finns, väljs anvisningar från en annan tidskrift i samråd med kursledaren.
- (8. Om redaktören (kursledaren) bedömer att ett artikelmanuskript inte är moget för publicering följer ytterligare en referentbehandling, eller om-
arbetning enligt redaktörens anvisningar.)

APPENDIX 3

Referentbedömning av artikelmanus

Referenten ombeds att dels besvara nedanstående frågor (ev. med klargörande kommentarer i direkt anslutning), dels avge ett omdöme om manuskriptet i fri form på separat papper (1/2-1 sida).

	V.G. ringa in lämplig siffra					Ej rele-
	<u>Nej</u>				<u>Ja</u>	<u>vant</u>
1. Är ämnet lämpligt för den aktuella tidskriften? Kommentar:	1	2	3	4	5	
2. Utgör artikeln ett självständigt bidrag inom sitt fält? Kommentar:	1	2	3	4	5	
3. Är artikelns syfte klart och tydligt formulerat? Kommentar:	1	2	3	4	5	
4. Innehåller artikeln tillräckliga referenser till internationell litteratur och debatt? Kommentar:	1	2	3	4	5	☐
5. Finns det överflödiga referenser? Kommentar:	1	2	3	4	5	☐
6. Redovisas metoden på ett klart och tydligt sätt? Kommentar:	1	2	3	4	5	☐
7. Har författaren tolkat sitt material på ett lämpligt sätt? Kommentar:	1	2	3	4	5	☐

8. Är artikelns disposition logisk och balanserad?   1   2   3   4   5

Kommentar:

9. Är slutsatsdiskussionen koncis och relevant?   1   2   3   4   5

Kommentar:

10. Är artikeln välskriven?   1   2   3   4   5

Kommentar:

11. Är befintliga illustrationer nödvändiga
och välgjorda?   1   2   3   4   5

Kommentar:

12. Saknas vissa illustrationer?   1   2   3   4   5

Kommentar:

13. Är artikelns *abstract* koncist och informativt?   1   2   3   4   5

Kommentar:

14. Avspeglar titeln artikelns innehåll?   1   2   3   4   5

Kommentar:

Rekommendation:

Artikeln bör publiceras i nuvarande form

Artikeln bör publiceras med vissa smärre ändringar
(v.g. specificera ändringsförslag i referentrapporten)

Artikeln bör omarbetas av författaren och sedan behandlas på nytt
(v.g. specificera ändringsförslag i referentrapporten)

Författaren bör få rådet att vända sig till en annan tidskrift

Artikeln bör avvisas